

Onderwerp

Financieringssystematiek en belastinggebied

Kern mededeling:

Dit voorjaar hebben wij uw Staten geïnformeerd over het voornemen van het Rijk om te komen tot een nieuwe financieringssystematiek voor decentrale overheden (zie daarvoor de mededeling van 24 mei 2022 met het kenmerk 2958223). Met deze mededeling informeren wij u over de laatste stand van zaken en gaan wij in op de ontwikkelingen rond het provinciaal belastinggebied.

Mededeling:**Financieringssystematiek**

In het coalitieakkoord van het Rijk is opgenomen dat “om een stabielere financiering voor de medeoverheden te realiseren en hun autonomie te vergroten, er in de komende jaren een nieuwe financieringssystematiek voor de periode na 2025 wordt uitgewerkt, waarbij de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken. Daarbij worden ook alternatieven zoals de onroerendzaakbelasting (OZB) en de motorrijtuigenbelasting (MRB) in de beschouwing betrokken. In de huidige kabinetsperiode zal de financiering van de medeoverheden grotendeels worden vormgegeven via de accessystematiek.”

Voor de zomer heeft het kabinet de contourennota¹ gepubliceerd over dit onderwerp. Daarin schetst het kabinet de uitgangspunten voor de nieuwe systematiek en de te nemen vervolgstappen. Ook gaat het kabinet in op het rapport ‘Samenwerkingsvermogen - Samen werken aan maatschappelijke opgaven met financiën in balans’ van mevrouw Lazeroms over de financiële situatie van de medeoverheden en de opties en vertrekpunten voor een nieuwe financieringssystematiek. In aanloop naar deze contourennota hebben wij in IPO-verband onze voorwaarden voor de toekomstige systematiek met de fondsbeheerders gedeeld en tijdens de gesprekken met mevrouw Lazeroms ingebracht. Deze voorwaarden waren als bijlage, kenmerk 2958238, bijgevoegd bij onze mededeling aan u dit voorjaar.

Provinciaal belastinggebied

Daarnaast bevat het coalitieakkoord bevat ambities ten aanzien van de toekomst van de belasting op mobiliteit. De MRB zal, zoals nu beoogd, in 2030 plaatsmaken voor ‘Betalen naar gebruik’, een kilometerheffing. Dit heeft directe consequenties voor het provinciaal belastinggebied, de opcenten op de MRB. Vorig jaar is door het Rijk en provincies samen al een onderzoek gedaan naar mogelijke alternatieve belastinggebieden. Dit najaar volgt een update van het rapport, waarbij het Rijk de verbinding legt met het onderzoek naar het gemeentelijk belastinggebied.

Het is van groot belang dat het Rijk bij de toekomstige ontwikkelingen de samenhang tussen de provinciale, gemeentelijke en waterschapbelastingen in ogenschouw neemt én ervoor waakt dat de totale lastendruk niet toeneemt. Dit zullen wij als provincies blijven benadrukken richting het Rijk. Daarnaast pleiten

Registratienummer

3025387

Datum

26 oktober 2022

Afdeling/Bureau

EFIN

Openbaarheid**Openbaar****Portefeuillehouder****Hofstra, H.J.****Ter kennisname aan PS en
burgerleden**

¹ Kamerbrief contourennota financieringssystematiek medeoverheden

<https://open.overheid.nl/repository/ronl-314517e834ed42f764323a179aa8b51de425dac8/1/pdf/kamerbrief-contourennota-financieringssystematiek-medeoverheden.pdf>

wij gezamenlijk voor het behoud van een stabiel en autonoom belastinggebied. Om een nader en gefundeerd standpunt in te nemen onderzoeken wij in IPO-verband de voor- en nadelen van de verschillende alternatieven. Hierover informeren wij u graag dit najaar via een separate sessie in samenwerking met Statenlid.nu, waarvoor op korte termijn een uitnodiging volgt. Het is bij dit onderwerp overigens belangrijk te beseffen dat uiteindelijk de Tweede Kamer besluit over het toekomstig provinciaal belastinggebied, inclusief een eventuele verbreding ervan.

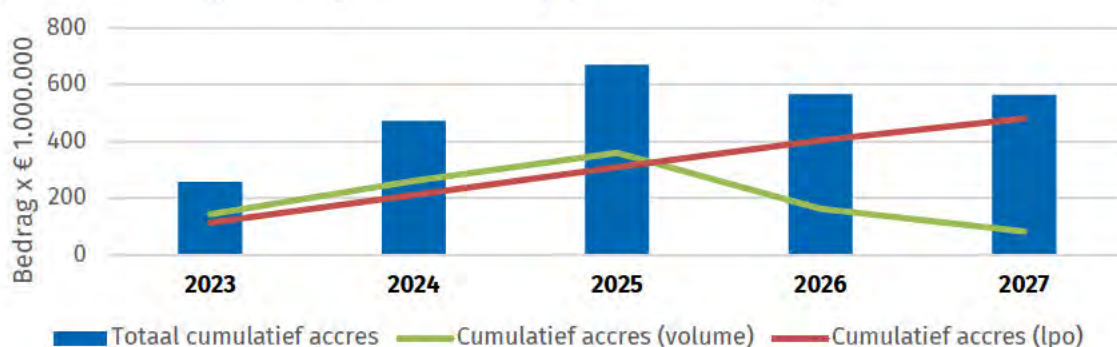
Stabiliteit en zekerheid

De ontwikkelingen rond de financieringssystematiek en het provinciaal belastinggebied hebben impact op vrijwel de gehele toekomstige structurele financiering van de provincies. Voor ons als gezamenlijke provincies staat voorop dat die structurele financiering en de bijbehorende afspraken met het Rijk stabiliteit en zekerheid moeten bieden. Dat is niet alleen van belang voor de bekostiging van onze structurele (wettelijke en autonome) taken, maar ook voor de grote transities waar wij als gezamenlijke overheden voor aan de lat staan.

Ondanks dat het Rijk in de contourennota ditzelfde belang onderkent, zien wij in de praktijk dat wij juist nu in grote financiële onzekerheid leven. In het coalitieakkoord is namelijk besloten om het accres van het provincie- en gemeentefonds vanaf 2026 vast te zetten op een vast bedrag en vanaf dan beide fondsen enkel nog te corrigeren voor loon- en prijsontwikkelingen. Hiermee heeft het Rijk, vooruitlopend op de afspraken over een nieuwe financieringssystematiek, impliciet besloten om de huidige trap-op-trap-af systematiek vanaf 2026 te verlaten. Door deze besluitvorming leveren provincies en gemeenten vanaf 2026 fors aan ruimte in en wordt bovendien in de ontwikkeling van het provinciefonds geen rekening meer gehouden met de autonome groei van onze taken (door bijvoorbeeld inwonergroei en vergrijzing). Dit laatste blijkt ook uit het rapport van mevrouw Lazeroms.

In figuur 1 hebben wij het verloop van het *cumulatieve accres* in de komende jaren visueel weergegeven. Het totaal laat vanaf 2026 een jaalijkse gelijke omvang zien. Op basis van de voorjaarsnota van het Rijk en de septembercirculaire van 2022 zijn de twee componenten van het accres gesplitst en in twee lijnen weergegeven, namelijk het 'volume' en het 'loon- en prijsontwikkeling' deel.

Figuur 1 - Ontwikkeling cumulatief accres 2023-2027 (septembercirculaire 2022)

Omdat er nog geen zicht is op een volwaardig alternatief voor de trap-op-trap-af systematiek, schept dit dus juist onzekerheid en instabiliteit. Dit hebben wij in aanloop naar Prinsjesdag ook nadrukkelijk samen met de VNG onder de aandacht gebracht. Naar aanleiding daarvan heeft het kabinet in de Miljoenennota een éénmalig bedrag beschikbaar gesteld van € 1,1 miljard voor het jaar 2026. Daarvan is € 100 miljoen bestemd voor provincies. Wij zien dat als een onderkenning van de problematiek. Evenwel biedt dit geen structurele oplossing voor de meerjarige financiering van provinciale taken. Ondanks de compensatie, daalt het provinciefonds immers in 2026 ten opzichte van 2025 met ruim € 200 miljoen en daalt dit in 2027 weer verder vanwege het éénmalige karakter van de compensatie.

Mededeling

Bladnummer

3

Registratienummer

3025387

In figuur 2 hebben wij het verwachte verloop van het cumulatieve accres, voor het *volume-deel*, weergegeven. Dit is de groene lijn uit figuur 1. Het effect van de éénmalige compensatie en de opschalingskorting, die vanaf 2026 weer intreedt, hebben wij hierin ook weergegeven.

*Figuur 2 - Ontwikkeling **volume-deel** cumulatief accres 2023-2027 (septembercirculaire 2022)*

Daar komt bij dat wij als provincies structurele inzet zullen moeten (blijven) plegen voor de nationale transitie (zoals het klimaatakkoord, stikstof en woningbouw) terwijl het Rijk daar momenteel alleen incidentele middelen voor beschikbaar stelt.

Financieringsstromen in samenhang

De komende periode blijven wij in IPO-verband met het Rijk in gesprek over de nieuwe financieringssystematiek, het provinciaal belastinggebied en de financiering van de verschillende transitieopgaven. Daarbij dringen wij er bij het Rijk op aan om de verschillende ontwikkelingen in samenhang te blijven beschouwen. De financieringsstromen staan namelijk niet op zichzelf en alleen besluitvorming op alle onderdelen zal voldoende stabiliteit en zekerheid bieden. Mede met het oog op de naderende provinciale statenverkiezingen vragen wij van het Rijk hierop hoge urgentie.

De inzet van het IPO is samengevat gericht op:

- Een provinciefonds dat meebeweegt met (de omvang van) onze taken en dus niet alleen wordt aangepast voor loon- en prijsontwikkeling.
- Het behoud van een stabiel en autonoom belastinggebied, waarbij een verbreding van het belastinggebied per definitie betekent dat elders belastingen verlaagd worden om lastenneutraliteit voor de burger te garanderen.
- Incidentele fondsen die enkel bedoeld zijn voor incidentele financiering. Structurele dekking voor structurele lasten.

De inzet van provincie Flevoland is gericht op:

- Het zo dicht mogelijk blijven bij het huidige instrument en bij de huidige omvang.
- Zorgen voor lage kosten van het heffen en invorderen van belastingen (perceptiekosten).
- Voorkomen van een algemene verhoging van de belastingdruk voor de Flevolandse burger.
- Geen stapeling van de belastingdruk.

Bijgaand bij deze brief vindt u het standpunt van het IPO, in de vorm van een position paper, naar aanleiding van de behandeling van de BZK-begroting 2023.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo
Position Paper IPO Begrotingsbehandeling BZK oktober 2022	3025412	Ja
Mededeling financieringssystematiek voor de provincie na 2025	2958223	Ja

Begrotingsbehandeling

BZK

Position Paper IPO

Komende week debatteert u met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de begroting van BZK. Vanuit de provincies geven wij u hiervoor graag enkele noties mee.

Nederland staat voor grote maatschappelijke opgaven. In de fysieke leefomgeving speelt veel: we moeten woningen bouwen die tevens goed bereikbaar zijn, duurzame energie opwekken, kwetsbare natuurgebieden herstellen, de landbouw verduurzamen en onze economie meer regionaal zelfvoorzienend en circulair maken. Provincies kunnen én willen de landelijke opgaven en doelen vertalen naar een gebiedsgerichte aanpak, waarbij inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties, gemeenten, waterschappen en rijk worden betrokken. Alleen door samen te werken kunnen we concrete resultaten boeken met behoud van politiek en maatschappelijk draagvlak.

Duidelijkheid nodig over nieuwe financieringssystematiek

In de contourennota van de minister van BZK wordt nog nauwelijks vorm en kleur gegeven aan de nieuwe financieringssystematiek voor decentrale overheden die is aangekondigd in het coalitieakkoord. Voor de provincies staat hoe dan ook voorop dat die nieuwe systematiek stabiliteit en zekerheid moeten bieden. Dat is niet alleen van belang voor de bekostiging van de huidige structurele wettelijke en autonome taken van provincies, maar ook voor de grote transitieopgaven waar we als gezamenlijke overheden voor aan de lat staan.

Een nieuwe financieringssystematiek voor de decentrale overheden gaat gepaard met het wegvallen van de huidige: voor de provincies valt de gehele basis weg. Duidelijk is wat er wegvalt (voornemen rijk tot structureel afschaffen trap-op-trap-af-systematiek, MRB, vermindering Provinciefonds), maar compleet onduidelijk is wat er voor terugkomt. Aangezien er bij een nieuwe financieringssystematiek een wettelijk traject komt kijken, wordt er veel tijd, afstemming en inzet gevraagd. Daarom is er op korte termijn behoefte aan duidelijke procesafspraken waarbij de verschillende trajecten die hier bij komen kijken in samenhang dienen te worden gezien. Hierbij is ook de samenwerking van departementen onderling van groot belang.

- *Nog dit najaar meer helderheid, planning en afstemming vanuit het rijk gewenst bij de ontwikkeling van een nieuwe financieringssystematiek voor de provincies.*

Structurele middelen voor structurele taken

Ondanks dat de minister van BZK in de contourennota het belang van zekerheid onderkent, zien we in de praktijk dat we juist nu in grote onzekerheid leven. In het coalitieakkoord is namelijk besloten om het volumedeel van het accres van het provincie- en gemeentefonds vanaf 2026 vast te zetten op een vast bedrag. Hiermee heeft het kabinet, vooruitlopend op de afspraken over een nieuwe financieringssystematiek, impliciet en zonder overleg met de provincies en gemeenten besloten om

de huidige trap-op-trap-af systematiek vanaf 2026 te verlaten. Door deze besluitvorming leveren provincies en gemeenten vanaf 2026 fors aan ruimte in (ondanks de incidentele bijdrage van € 100 miljoen in 2026 in het provinciefonds) en wordt bovendien in de ontwikkeling van het provinciefonds geen rekening meer gehouden met de autonome groei van onze taken (door bijvoorbeeld inwonergroei en vergrijzing). Daarbij maken alle nieuwe structurele opgaven de provincies als middenbestuur juist nu belangrijker dan ooit en daarmee is structurele financiële zekerheid middels een ruimer provinciefonds cruciaal.

- *Om de grote transitieopgaven te realiseren, moet voldoende dekking zijn vanuit het provinciefonds. Het provinciefonds moet meebewegen met de omvang van de huidige en voorziene provinciale taken.*
- *Incidentele fondsen zijn bedoeld voor incidentele taken. Structurele dekking is cruciaal voor structurele taken én lasten.*

Lastenneutraliteit bij groter provinciaal belastinggebied

Daarbij spreekt het kabinet over het vergroten van het belastinggebied voor decentrale overheden als mogelijkheid voor het realiseren van die stabielere financiering voor de medeoverheden. Het is hierbij van groot belang dat het kabinet de samenhang tussen de lokale belastingen van provincies, gemeenten en waterschappen in ogenschouw neemt én ervoor waakt dat de totale lastendruk voor de burger niet toeneemt. Die dient – naast stabiliteit en zekerheid – ook als randvoorwaarde wanneer er gekozen gaat worden voor een alternatief voor de huidige MRB als inkomstenbron voor provincies.

- *Een vergroting van het provinciale belastinggebied betekent per definitie dat elders belastingen verlaagd moeten worden om lastenneutraliteit voor de burger te garanderen.*

Artikel 2-onderzoek Fww

De complexiteit van de realisatie van die opgaven zit deels in het feit dat de opgaven zich niet één voor één, maar juist tegelijkertijd dienen. De provincies zien de wettelijke verplichting tot het uitvoeren van een onderzoek artikel 2 Financiële Verhoudingswet bij alle nieuwe taken als een belangrijke voorwaarde voor het verder vormgeven van de nieuwe financieringssystematiek. Het is hierbij cruciaal om de extra taken die volgen uit de grote transitieopgaven voor stikstof en wonen in samenhang te bezien. De provincies vragen het kabinet om ook bij het uitvoeren van artikel 2-onderzoeken deze samenhang in ogenschouw te nemen en tevens perspectief te bieden wat betreft het starten van betreffende onderzoeken.

Vergoeding Statenleden

De inzet van Statenlid.nu om de vergoeding van Statenleden te verhogen wordt door de gezamenlijke provincies gesteund.

Tot slot zijn we alleen in staat om de grote opgaven te realiseren als we onze handen ineen slaan en als één overheid samenwerken. Stabiliteit en zekerheid zijn hiervoor een must en dat betekent dat de structurele kosten voor alle overheidslagen structureel gedekt moeten worden.

Onderwerp

Nieuwe financieringssysteem voor de provincies na 2025.

Kern mededeling:

In het Coalitieakkoord 2021-2025 heeft het kabinet aangekondigd een nieuwe financieringssysteem voor de medeoverheden te willen uitwerken voor de periode na 2025. Dit brengt een aantal onzekerheden voor de provincies met zich mee.

Het wordt van belang geacht dat Provinciale Staten hierin goed worden meegenomen. Om die reden is in IPO verband onderstaande mededeling opgesteld, die aan Provinciale staten van alle twaalf provincies wordt aangeboden.

In de mededeling wordt de context geschetst en is aangegeven dat het gezamenlijk interprovinciaal traject er in eerste instantie op gericht is dat de voorwaarden van de gezamenlijke provincies voor deze nieuwe financieringssysteem staan vermeld in de door het Rijk aangekondigde contourennota over dit onderwerp. Deze voorwaarden zijn opgenomen in bijgesloten brief aan de fondsbeheerders.

Mededeling:

In het Coalitieakkoord 2021-2025 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' zijn de plannen van het Kabinet voor de komende kabinetsperiode aangekondigd. Deze plannen en de uitwerking ervan de komende jaren hebben een grote impact op de toekomstige financiële positie van de provincies.

In het Coalitieakkoord wordt het volgende gesteld: "Om een stabielere financiering voor de medeoverheden te realiseren en hun autonomie te vergroten, wordt in de komende jaren een nieuwe financieringssysteem voor de periode na 2025 uitgewerkt, waarbij de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken. Daarbij worden ook alternatieven voor de OZB en MRB in de beschouwing betrokken. In de huidige kabinetsperiode zal de financiering van de medeoverheden grotendeels worden vormgegeven via de accres systeem."

De huidige financieringssysteem en de maatregelen uit het coalitieakkoord leiden op korte termijn tot instabiele provinciale meerjarenbegrotingen. Daarnaast is de toekomstige financiële positie van provincies op de lange termijn onzeker. Gezien de grote maatschappelijke opgaven en transities in de fysieke omgeving, die tegelijk majeure investeringen en robuuste uitvoeringskracht van de provincie vergen, is het urgent en van groot belang zekerheid te verwerven over de structurele houdbaarheid van de financiële positie. Met de introductie van Betalen naar Gebruik - als mogelijke vervanger van de MRB - en de instelling van fondsen voor de bekostiging van de grote maatschappelijke opgaven zien wij meer financiële onzekerheden voor de provincies op de (middel)lange termijn, die provincies in zwaar weer kunnen brengen.

De provincies worden de komende jaren geconfronteerd met steeds hogere uitgaven. Niet in de laatste plaats komen deze uitgaven voort uit de grote maatschappelijke opgaven in de fysieke leefomgeving - specifiek de woningbouwopgave, de energietransitie en de stikstofproblematiek. Daarbovenop komen nog de toenemende kosten voor onderhoud en vervangingsinvesteringen van infrastructuur, de bekostiging van onrendabele OV-lijnen en de investeringen in natuur. Dit geldt evenzo voor provincies met vermogen, die vanwege achterblijvende rendementen en/of afnemende reserves te maken hebben met een steeds beperkter financiële armslag.

Registratienummer

2958223

Datum

24 mei 2022

Afdeling/Bureau

EFIN

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Hofstra, H.J.

Ter kennisname aan PS en

burgerleden

Mededeling

Bladnummer

2

Registratienummer

2958223

Bovendien verwacht het rijk meer en meer dat provincies verplicht meefinancieren bij de infrastructuurlele rijkspiojecten. Ook voor de andere maatschappelijke opgaven wordt steeds vaker cofinanciering gevraagd door het rijk. De mogelijkheden voor cofinanciering worden door de maatregelen in het regeerakkoord echter geminimaliseerd. Provincies voelen de last op hun schouders zwaarder worden, maar voelen ook de verantwoordelijkheid groeien om al deze grote opgaven gezamenlijk te realiseren als autonome overheden. Als één overheid. Met een eigen solide belastinggebied en een houdbaar, stabiel provinciefonds voor de lange termijn.

Als provincies voelen wij daarom de noodzaak om juist nú met het rijk in gesprek te gaan en de dialoog aan te gaan over een meer solide financiering van provincies. De grote opgaven die als een sneltrein op provincies afkomen kunnen immers alleen gerealiseerd worden met goede financiële én bestuurlijke verhoudingen en dat is de boodschap die wij willen overbrengen.

Het nieuwe kabinet heeft in het coalitieakkoord opgenomen dat het streeft naar een nieuwe financieringssysteematiek voor de provincies en gemeenten met ingang van 2026. De gezamenlijke provincies zijn daarom een traject gestart waarbij gezamenlijk met rijk en gemeenten gewerkt wordt aan deze nieuwe systeematiek. De minister van BZK heeft aangekondigd dat zij voor het zomerreces over dit onderwerp een contourennota naar de Tweede Kamer gaat sturen. Deze contourennota wordt gezien als een ontwikkelagenda voor de bestuurlijk-financiële verhoudingen in de komende kabinetsperiode. En zal naar alle waarschijnlijkheid primair gericht zijn op het uitwerkingsproces en mogelijk een aantal hoofdlijnen bevatten (onder anderen een nieuwe stabielere financieringssysteematiek, toepassing normeringssysteematiek (accres), eigen belastinggebied).

Een ander proces dat samenvalt met dit traject betreft de herijking van het provinciefonds dat in opdracht van het ministerie van BZK wordt uitgevoerd door onderzoeksbureau Cebeon. Het nieuwe verdeelmodel dat daaruit volgt zal ook een rol spelen in die nieuwe financieringssysteematiek en moet daarom in samenhang met de andere financieringsvormen worden gezien. Het IPO zal voor het einde van deze collegeperiode 2019-2023, dus uiterlijk in het najaar 2022 een besluit nemen over het nieuwe verdeelmodel.

Ons interprovinciaal traject is er in eerste instantie erop gericht dat de voorwaarden van de gezamenlijke provincies voor deze nieuwe financieringssysteematiek staan vermeld in de contourennota. Deze voorwaarden zijn opgenomen in bijgesloten brief aan de fondsbeheerders. Vervolgens zal na het zomerreces de in de contourennota opgenomen voorwaarden samen met rijk en gemeenten worden uitgewerkt en geconcretiseerd.

De komende periode zullen wij Provinciale Staten blijven informeren over deze trajecten, want alleen samen kunnen wij onze doelen verwezenlijken.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)
Brief aan de fondsbeheerders	2958238	Ja

Brief aan Rijk (BZK, FIN, I&W) met de propositie provincies

Nederland staat voor grote maatschappelijke opgaven. In de fysieke leefomgeving speelt veel: we moeten woningen bouwen die tevens goed bereikbaar zijn, duurzame energie opwekken, kwetsbare natuurgebieden herstellen, de landbouw verduurzamen en onze economie meer regionaal zelfvoorzienend en circulair maken. Al deze (inter)nationale opgaven hebben één ding gemeenschappelijk: ze vinden hun uitwerking op het regionale niveau. Provincies kunnen én willen de landelijke opgaven en doelen vertalen naar een gebiedsgerichte aanpak, waarbij inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties, gemeenten en waterschappen worden betrokken. Alleen door samen te werken kunnen we concrete resultaten boeken met behoud van politiek en maatschappelijk draagvlak.

Hierbij moet ook de samenhang tussen alle opgaven worden bewaakt. Niet alles kan overal. Er zijn keuzes nodig in de toedeling van schaarse ruimte. Provinciale Staten beschikken over de bevoegdheden en de democratische legitimatie om concrete afwegingen op regionaal niveau te maken. Provincies dragen met eigen middelen al fors bij aan de realisatie van de gezamenlijke opgaven. Maar een effectieve aanpak van maatschappelijke opgaven vraagt om verdere versterking van het provinciaal middenbestuur. Wat hebben de provincies hiervoor nodig?

De provincies stellen een aantal noodzakelijke, en randvoorwaardelijke, financiële vereisten om de grote transities in de leefomgeving van onze inwoners op te pakken, voor zowel de korte als de lange termijn.

- (1) Goed werkende, stabiele meerjarige interbestuurlijke en financiële afspraken. Provincies hebben een stabiel financieel meerjarenskader nodig, met een stabiel eigen belastinggebied en een open huishouding – dit past niet alleen bij de rol en verantwoordelijkheden van de provincies, maar is de noodzakelijke versterking om de transities in de leefomgeving te realiseren. De incidentele fondsen uit het coalitieakkoord bieden onvoldoende houvast voor de lange termijn en het ontbreken van enig zicht op stabiele financiën na 2025 is zeer zorgwekkend. Daarbij constateren de provincies voor de bestaande uitvoering van de taken grote structurele kostenstijgingen voor natuurontwikkeling, Openbaar Vervoer en onderhoud/aanleg infrastructuur, die een heroriëntatie op de omvang van de bekostiging noodzakelijk maken. Voor Prinsjesdag 2022 moet duidelijk zijn op welke wijze stabiele financiële middelen gerealiseerd worden in, en vanaf, 2026.

De transities in de fysieke leefomgeving brengen structurele en extra lasten met zich mee. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het capaciteitsvraagstuk. Die bewustwording dient meegenomen te worden in de nieuwe financieringssystematiek.

- (2) In het coalitieakkoord is opgenomen dat om een stabielere financiering voor de medeoverheden te realiseren en hun autonomie te vergroten, in de komende jaren een nieuwe financieringssystematiek voor de periode na 2025 wordt uitgewerkt, waarbij ook de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt onderzocht. Met het wegvallen van de MRB vanaf 2030 dient voor de provincies gekeken te worden naar een nieuw eigen belastinggebied. Dit dient een robuust belastinggebied te zijn, dat bijvoorbeeld stabiele inkomsten oplevert, lage uitvoeringslasten kent en een aanvaardbaar belastingpotentieel heeft met voldoende sturingsmogelijkheden voor PS-en. Er mag geen sprake van een algemene verhoging van de belastingdruk. De provincies hechten eraan dat alle verschillende opties, in de samenwerking tussen rijk en provincies, goed doorgesproken en doorgerekend worden alvorens keuzes worden gemaakt. 'Betalen naar Gebruik' (BNG) is ook één van de

opties. Varianten die daarbij in beeld zijn dienen aan te sluiten bij BNG en/of zijn bijvoorbeeld nieuwe provinciale belastingen op algemene grondslagen, zoals inwoners of wonen.

- (3) De inzet in de huidige kabinetsperiode van incidentele transitiefondsen op de verschillende opgaven betekent grote(re) administratieve lasten voor o.a. aanvragen en verantwoording, en bevordert niet de gewenste integrale aanpak van de transities. Er dient een uniformering gerealiseerd te worden in deze kabinetsperiode teneinde de (extra) administratieve lasten te beperken. In de nieuwe financieringssystematiek na 2025 moet ruimte zijn voor innovaties in het incidentele fondsen-vraagstuk. Ontschotting van de middelen uit de transitiefondsen is hierbij van groot belang, evenals het verstrekken van middelen zonder verplichte cofinanciering. Zo beperkt de SPUK bijvoorbeeld beleidsvrijheid die nodig is om in een gebied een vraagstuk (in samenhang) aan te pakken, en heeft deze (te) hoge uitvoeringslasten.

De wettelijke verplichting tot het uitvoeren van een onderzoek artikel 2 Financiële Verhoudingenwet zien de provincies als een belangrijke voorwaarde voor het verder vormgeven van de nieuwe financieringssystematiek. De voorkeur geniet één onderzoek voor de drie grote transities teneinde ook de samenhang tussen de opgaven beter in (financieel) beeld te krijgen.

De provincies gaan er vanuit dat met de contourennota die voor de zomer aan de Staten-Generaal wordt aangeboden aan deze randvoorwaarden van de provincies zal worden voldaan. De Statenverkiezingen 2023, en het noodzakelijke wetgevingsproces voor een nieuwe financieringssystematiek per 2026, vereisen vroegtijdige helderheid waarbij de uitwerking en verdieping na de zomer gezamenlijk, binnen de contouren van één overheid, gerealiseerd kan worden.